

Soru-Cevap

Soru: Tekstil sektöründe, ruhu olan varlıkların resimlerinin çizildiği/nakşedildiği bir bölüm vardır. Şöyle ki resimler bilgisayarda hazırlanmasının/çizilmesinin ardından elbise üzerine dikilmesi/çizilmesi için özel bir tekstil makinesine yerleştirilmekte ve bu gibi elbiselerin ihracatı ve ithalatı yapılmaktadır.

1. Bilindiği üzere resimlerin bilgisayar üzerinde hazırlanması/çizimi kalem ile değil bilgisayar faresi yoluyla olmaktadır. O halde bir Müslümanın (ruhu olan varlıkların) bu resimlerini bilgisayar üzerinde hazırlaması ve elbiseye işlemesi amacıyla tekstil makinesine yerleştirmesi caiz midir? Ruhu olan varlıkların bilgisayar yoluyla çizilen resimlerinin CD üzerinde hazır satın alınması ve tekstil makinesinde kullanılması caiz midir?
2. Makinenin, renkler veya iplikler yoluyla elbiselerin üzerine otomatik olarak çizmesi/nakşetmesi için ruhu olan varlıkların resimlerini içeren CD'nin konulduğu tekstil makinesinde çalışmak bir Müslümana caiz midir? Yani makineyi yönlendirerek resimleri işlememektedir bilakis görevi bunları elbiseye otomatik işleyen makinenin çalışmasını takip etmektir.
3. İslami Şahsiyet kitabının ikinci cildinde, merhum (resimli) elbisenin, yani üzerinde ruhu olan varlık resminin olduğu elbisenin giyilmesinin caiz olduğu geçmektedir. O halde üzerinde ruhu olan varlık resmi olan bu elbise ile mescide girmek ve onunla salat (namaz) kılmak caiz midir?

Cevap:

1. İster el isterse bilgisayarın faresini kullanmak yoluyla olsun ruhu olan varlık resimlerinin çizilmesi caiz değildir. Zira resim, ruhu olan bir şeyin insan çabasıyla çizilmesi olduğu müddetçe ona haramlık intibak eder. Buhari İbn-u Abbas'ın hadisinden Resulullah [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in şöyle dediğini tahrir etmiştir:

"Herkim bir suret yaparsa kıyamet günü yaptığı surete ruh üfürünceye kadar Allah ona azap eder. Halbuki o üfüremez."

İbn-u Ömer kanalıyla Resulullah [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in şöyle dediğini tahrir etmiştir:

"Bu suretleri yapanlar var ya! Onlar kıyamet günü azap görecekler ve onlara, haydi yarattıklarınıza ruh verin denilecektir!"

Bunların satın alınması ve elde edilmesine gelince; Allah Subhanahu'nun haram kıldığı bir şeyin alınması veya satılması caiz değildir. Madem çizilmiş resimlerin sadece mescit gibi ibadet mekanlarında bulundurulması haram kılınmıştır o halde bu resimlerin mescitlerin duvarlarına asmak veya musallilerin üzerinde duracağı şekilde içerisine sermek maksadıyla satılması veya alınması caiz değildir.

Saygı duyulan bir mekana koymak, yani perdeye asmak veya insanın giymesi için bunların satın alınması ve sahiplenilmesine gelince; mekruhtur. Dolayısıyla da bunların elbise ve benzerleri üzerinde kullanmak için satın alınması veya satılması mekruh olmaktadır.

İnsanların bastığı taban halısı gibi ayakların basıldığı bir yere veya üzerine yaslanan bir yastığın üzerine koymak için bunların satın alınması ve sahiplenilmesi mubahtır. Dolayısıyla da bunların, bir yerde taban halısı olarak veya üzerine yaslanan bir yastık için kullanmak amacıyla satın alınması mubahtır.

Bunların delillerine gelince:

a- İbadet mekanlarında haramdır. Çünkü İbn-u Abbas'ın hadisinde Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in içerisindeki resimler yok edilinceye kadar Kabe'ye girmeyi reddettiği varit olmuştur. Zira bu, terke ilişkin kesin bir taleptir. Dolayısıyla haramlılığına dair bir delil olmaktadır.

b- Odada yüksek bir yere asmak, şekli güzelleştirmek için giymek veya benzerleri gibi saygı veya tazim için bir mekanda durması mekruhtur. Çünkü Aişe [Radiyallahu Anhe]'nin hadisinde Resul

[Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'in üzerinde resim olan örtüyü/perdeyi söküp indirdiği geçmektedir ki bu, bir nehiy mesabesindedir. Yine çünkü hadislerde geçen nehiy, resim çizen kişi hakkındaki hadisler gibi çizilmiş resim sahiplerini tehdit eden veya onu zemmeden veya benzerleri gibi kesinliğe delalet eden bir karineyle gelmemiş bilakis sadece terkin talebi olarak gelmiştir. Ayrıca merhum resimlerin yani çizilmiş resimlerin elde edilmesini/sahiplenilmesini caiz kılan başka hadisler de gelmiştir ki bu, nehyin kesin olmadığına bir karine olarak kabul edilir. Zira Muslim'in lafzıyla geçen Ebi Talha'nın hadisinde Resulullah [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'i şöyle derken işittiği geçmiştir:

"İçerisinde köpek veya resim bulunan bir eve melekler girmez."

Muslim kanalıyla rivayet edilen başka bir hadiste ise şöyle demiştir:

"Merkum elbise üzerinde olması müstesna."

Dolayısıyla bu, elbise üzerindeki merhum resimlerin istisna edildiğine delalet etmektedir. Hadisin mefhumuna göre, merhum bir elbise yani üzerinde çizilmiş resim olan elbise bulunan eve melekler girer. Bu hadis, diğer nehyeden hadislerle eklendiğinde terkin talebinin kesin olmadığına dair bir karine olur. Dolayısıyla tazim ve saygının olduğu bir mekan için resim sahiplenilmesi haram olmayıp mekruh olmaktadır.

c- Bu resimlerin yukarda geçen iki yerin, yani ibadet ile saygı ve tazim mekanlarının dışında mubah olmasına gelince: Çünkü Aişe [Radıyallahu Anhe]'nin hadisinde; Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem], üzerinde resim olan yastığa yaslanırken, üzerinde resim olan asılı örtüyü/perdeyi söküp indirmiştir. Yine çünkü Ebi Hureyra'nın hadisinde Cibril, Resul [Sallallahu Aleyhi ve Sellem]'e şöyle demiştir:

"Örtünün kesilmesini ve iki yaslanma yastığı yapılmasını emret."

2. Yukarıda açıklandığı gibi tekstil makinesinde çalışmak caizdir. Yani işleme şayet salat seccadesi ve benzerleri için olursa haramdır... Şayet dokuma saygın elbiseler için olursa mekruhtur... Şayet üzerine yaslanılacak yastığın veya salat mekanlarının dışında ayaklar altına serilen sergi üzerine olursa mubahtır.

3. Merhum elbisenin (ruhu olan varlık resmi bulunan elbisenin) salatta giyilmesi caiz olmayıp salat dışında giyilmesi mekruhtur.

4. Yukarıdaki hükümler, gölgesi olmayan düzeysel resimlerle ilgilidir. Gölgesi olanlar yani heykellere gelince; kendi babında açıklandığı üzere çocuk oyuncağı dışında, bunların üretimi ve sahiplenilmesi haramdır.

Kardeşiniz

H. 18 Muharrem-il Harem 1431

M. 03 Ocak 2010